

บทที่ 4

ข้อมูลทั่วไปของบริษัท

ในการศึกษาครั้งนี้ ได้ใช้ข้อมูลของหลักทรัพย์ 2 หลักทรัพย์ คือ บริษัท บ้านปู (มหาชน) จำกัด (BANPU) และบริษัท ปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) (NPC) ซึ่งสาเหตุที่เลือก 2 หลักทรัพย์ สามารถสรุปได้ดังนี้

4.1 หลักทรัพย์ BANPU

ชื่อบริษัท บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)
ประเภทธุรกิจ ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงาน โดยมีธุรกิจหลักที่สำคัญ 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจถ่านหินและ ธุรกิจไฟฟ้า

ทุนจดทะเบียน(ลบ.)	2,717
Par(Bt)	10
No. of shares (mn.)	271.7
Marketcap.(Bt. mn.)	38,588
Foreign limit/actual (%)	40.00/38.87
Free float (%)	67.02
Avg. daily turnover (ล้านบาท)	2.46
52 week Hi,Low (บาท)	163.00/53.50

ที่มา : SET Company Data

4.1.1 ความเป็นมา

บริษัท เหมืองบ้านปู จำกัด จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม พ.ศ. 2526 ด้ยทุนจดทะเบียน 25 ล้านบาท โดยบุคคลตระกูลว่องกุศลกิจและเอื้ออภิญญกุล มีวัตถุประสงค์เพื่อเข้าทำสัญญาเช่าช่วงการทำเหมืองถ่านหินที่เหมืองบ้านปู (BP-1) อำเภอสี จังหวัดลำพูน จากกรมพัฒนาและส่งเสริมพลังงาน เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม พ.ศ. 2532 บริษัทฯ ได้รับอนุมัติให้เข้าเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม พ.ศ. 2536 ได้แปรสภาพเป็นบริษัทมหาชนจำกัด โดยเปลี่ยนชื่อเป็น “บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน)” ต่อมาบริษัทฯ ได้ขยายการทำเหมืองถ่านหินเพิ่มเติมทั้งในประเทศไทย และในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อทำการ

ผลิตและจำหน่ายถ่านหินทั้งประเทศไทยและตลาดระหว่างประเทศ นอกจากธุรกิจผลิตและจำหน่ายถ่านหิน บริษัทฯ ยังได้ทำการขยายธุรกิจเข้าไปในการรับจ้างขุดขนดินและถ่านหินให้แก่การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (สัญญาได้สิ้นสุดลงเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2544) การผลิตและจำหน่ายแร่อุตสาหกรรม การให้บริการท่าเรือ (ซึ่งต่อมา บริษัทฯ ได้จำหน่ายธุรกิจท่าเรือและธุรกิจแร่) และการลงทุนในธุรกิจผลิตและจำหน่ายกระแสไฟฟ้า ปัจจุบันบริษัท มีนโยบายที่ชัดเจนในการดำเนินธุรกิจหลักคือ ธุรกิจถ่านหินและธุรกิจไฟฟ้า

4.1.2 ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัท บ้านปู จำกัด (มหาชน) ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับพลังงาน โดยมีธุรกิจหลักที่สำคัญ 2 ธุรกิจ คือ ธุรกิจถ่านหินและธุรกิจไฟฟ้า ด้านธุรกิจถ่านหิน บริษัทฯ เป็นผู้ผลิตและจำหน่ายถ่านหินเอกชนรายใหญ่ที่สุดในประเทศไทย โดยมีเหมืองผลิตถ่านหินในประเทศไทย 3 เหมือง คือ เหมืองลำปาง จังหวัดลำปาง เหมืองลำพูน จังหวัดลำพูน และเหมืองเชียงม่วน จังหวัดพะเยา และในสาธารณรัฐอินโดนีเซียอีก 6 เหมือง ได้แก่ เหมือง Jorong เกาะกาลิมันตัน ซึ่งเริ่มทำการผลิตในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปีพ.ศ. 2542 และเหมือง Mampun Pandan เกาะสุมาตรา ซึ่งอยู่ในระหว่างขั้นตอนการสำรวจ (Exploration Stage) เหมือง Indominco เริ่มทำการผลิตในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540 เหมือง Kitadin เริ่มทำการผลิตในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปีพ.ศ.2527 เหมือง Trubaindo ซึ่งอยู่ระหว่างการสำรวจคาดว่าจะเริ่มทำการผลิตประมาณปลายปี พ.ศ.2547 และเหมือง Barasentosa ปัจจุบันอยู่ระหว่างขั้นตอนการสำรวจ และจากเหมืองถ่านหินที่มีอยู่ในขณะนี้ ทำให้บริษัทฯ มีกำลังการผลิตถ่านหินเพิ่มขึ้นจาก 6.8 ล้านตันต่อปี เมื่อปี พ.ศ.2544 เป็น 15.8 ล้านตันต่อปี ในปีพ.ศ.2545

1) ด้านธุรกิจไฟฟ้า

บริษัทฯ ได้ร่วมลงทุนในโครงการผลิตไฟฟ้าเอกชนตามโครงการผู้ผลิตไฟฟ้าอิสระ (Independent Power Producer – IPP) 2 โครงการ ได้แก่ โรงไฟฟ้า บริษัท ไตร เอนเนอจี้ จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 37.5 ของทุนชำระแล้ว) ซึ่งเป็นโรงงานไฟฟ้าพลังความร้อนร่วม กำลังการผลิต 700 เมกะวัตต์ ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง ตั้งอยู่ที่จังหวัดราชบุรี เริ่มเปิดดำเนินการในเชิงพาณิชย์ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 และโรงไฟฟ้า บริษัท บีแอลซีพี เพาเวอร์ จำกัด (บริษัทฯ ถือหุ้นอยู่ร้อยละ 50 ของทุนชำระแล้ว) ซึ่งเป็นโครงการโรงไฟฟ้าขนาด 1,347 เมกะวัตต์ ใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิง โดยมีกำหนดเปิดดำเนินการในเชิงพาณิชย์ประมาณปี พ.ศ.2549 นอกจากนี้บริษัทฯ ยังได้ลงทุนในบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด(มหาชน) และ Amata Power (Bien Hoa) Ltd. ในสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

2) ด้านธุรกิจแร่

บริษัทฯ ได้ลดสัดส่วนการลงทุนในธุรกิจแร่ดินขาวและดินบอลเคลย์ โดยบริษัทฯ ได้ขายหุ้นในบริษัทย่อยคือ บริษัท มินเนอรัล รีซอร์สเซส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด และบริษัท เอ็มอาร์ดี-อีซีซี จำกัด ให้กับ Imerys SA ทำให้บริษัทฯ มีสัดส่วนการลงทุนในธุรกิจแร่ดินขาวและดินบอลเคลย์ลดลงเหลือร้อยละ 30 ในส่วนธุรกิจอื่น บริษัทฯ ได้ขายหุ้นทั้งหมดของบริษัท บ้านปู เทอร์มินัล จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทประกอบกิจการท่าเรือ ที่แหลมฉบัง จังหวัดชลบุรี ให้กับบริษัท นามฮีนยงชิปปิง จำกัด

4.1.3 นโยบายเกี่ยวกับการบริหารและกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทฯ ตระหนักถึงความสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงได้กำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการกำกับดูแลกิจการขึ้น โดยได้ประกาศใช้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ครอบคลุมหลักสำคัญที่สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีจำนวน 15 ข้อของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แก่ คณะกรรมการ สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น นโยบายต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง ความขัดแย้งทางผลประโยชน์ และจริยธรรมธุรกิจ โดยได้ดูแลให้กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานปฏิบัติตามนโยบายและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ คณะกรรมการยังกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนนโยบายและแนวปฏิบัติดังกล่าวเป็นประจำเพื่อให้เหมาะสมกับเวลาและสถานการณ์ สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอยู่เสมอ

บริษัทฯ ได้จัดระบบภายในองค์กรให้มีกระบวนการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบ คณะกรรมการสรรหา และคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนเป็นองค์ประกอบสำคัญในการสนับสนุนด้านการจัดการด้วยหลักการโปร่งใสและการบริหารงานที่ตรวจสอบได้ และมีการสื่อสารกับผู้ถือหุ้น นักลงทุนและนักวิเคราะห์ อย่างสม่ำเสมอ ด้วยข้อมูลที่ถูกต้องและเพียงพอ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้นและนักลงทุน ตลอดจนบริษัทฯ มีนโยบายในการดำเนินธุรกิจที่เป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยจากกิจกรรมของบริษัทฯ ทั้งที่ดำเนินการเองและร่วมมือกับรัฐ และชุมชนอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง และปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน

4.1.4 ภาวะอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทบ้านปู

1) ความผันผวนของราคาก๊าซธรรมชาติ จากความแปรผันของราคาและความต้องการก๊าซธรรมชาติมีผลต่อรายได้โดยตรงของบริษัท ซึ่งเกิดจากกลไกของการซื้อขายที่ขึ้นลงตามสภาวะของอุปสงค์อุปทาน (Demand & Supply) นับเป็นปัจจัยความเสี่ยงในการทำตลาด บริษัทฯ ได้บริหารความเสี่ยงดังกล่าว โดยการขยายฐานลูกค้าให้กว้างขึ้น และได้รับความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ ในช่วงที่ผ่านมา การตกลงซื้อขายกระจายตลอดทั้งปี โดยคำนึงถึงสภาวะตลาดที่เหมาะสม อีกทั้งยังจัดสรรประเภทของสัญญาระยะยาวและสัญญาระยะสั้นในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้การวางแผนการขายมีประสิทธิภาพสูงสุด

ราคาขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยปี 47 เพิ่มร้อยละ 15 และเพิ่มอีกร้อยละ 20-30 ในปี 48 โดยที่ราคาก๊าซธรรมชาติที่บ้านปูขาย จะปรับตัวขึ้นช้า (Lag time) กว่าราคาตลาดประมาณ 6-9 เดือน ซึ่งปัจจุบันได้ทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้าก๊าซธรรมชาติสำหรับปี 47 เกือบทั้งหมดแล้ว ส่วนราคาขายก๊าซธรรมชาติเฉลี่ยในปี 48 จะดีขึ้นอีกประมาณ 20-30% หลังจากที่เริ่มผลิตก๊าซธรรมชาติคุณภาพดีระดับ 6.9 พันแคลอรีจากเหมือง ทูบาอินโดใน 4Q47 ซึ่งจะช่วยให้ระดับราคาเฉลี่ยก๊าซธรรมชาติของบ้านปูให้สูงขึ้น

2) ด้านความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติในตลาดโลกยังคงสูงอย่างต่อเนื่อง มีผลทำให้ราคาก๊าซธรรมชาติเพิ่มสูงขึ้นอย่างไรก็ตามราคาก๊าซธรรมชาติอาจจะปรับตัวลดลงในปลายปี 2547 ถึงกลางปี 2548 เนื่องจากมีกำลังการผลิตใหม่ๆ เข้ามา โดยเฉพาะจาก ออสเตรเลีย และ อินโดนีเซีย

ความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติโดยเฉพาะในจีน ญี่ปุ่น เกาหลี และไต้หวันซึ่งเป็นผลจากการขยายตัวของเศรษฐกิจ รวมทั้งยังคงมีความต้องการใช้ก๊าซธรรมชาติเพื่อทดแทนน้ำมันซึ่งยังคงมีราคาสูงกว่าโดยเปรียบเทียบอีกทั้งการใช้ก๊าซธรรมชาติในการผลิตไฟฟ้าในประเทศจีนยังคงสูงอยู่ ปีที่แล้วจีนมีการผลิตก๊าซธรรมชาติประมาณ 1,600 ล้านตัน แต่ส่วนใหญ่แล้วเป็นการผลิตเพื่อใช้ภายในประเทศโดยมีการส่งออกแค่ประมาณ 90 ล้านตัน อย่างไรก็ตามแม้ราคาก๊าซธรรมชาติจะปรับตัวลดลงมาบ้างแต่โดยภาพรวมแล้วยังถือว่าสูงอยู่ โดยคาดว่าน่าจะสูงอยู่ที่ประมาณ 35-40 \$ ต่อตัน

3) ด้านปริมาณก๊าซธรรมชาติในตลาดโลกยังคงมีจำกัด เนื่องจากจีนซึ่งเป็นผู้ผลิตหลักแต่ส่งออกก๊าซธรรมชาติน้อยลงเพราะมีความต้องการใช้ในประเทศมาก แต่ในระยะยาวราคาก๊าซธรรมชาติอาจอ่อนตัวลงบ้างหลังมีการส่งออกของอินโดนีเซียและโคลัมเบียเพิ่มมากขึ้น

4.1.5 ปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้แนวโน้มอุตสาหกรรม

1) ปัจจัยทางการเงิน

1.1) อัตราแลกเปลี่ยน

เนื่องจากบริษัทฯ มีเงินลงทุน รวมทั้งทรัพย์สินและหนี้สินในต่างประเทศ ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ดังนั้นบริษัทฯ มีนโยบายในการลดผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนโดยการสร้างสมดุลของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นสกุลเงินต่างประเทศ (Natural Hedging) ในการดำเนินธุรกิจทั้งในประเทศและในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และมีการใช้เครื่องมือทางการเงินตามความเหมาะสมแล้วแต่กรณี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 บริษัทฯ มีเงินกู้ส่วนใหญ่เป็นสกุลเงินบาทและมีการทำสัญญาขายเงินเหรียญสหรัฐกับธนาคารให้มีสัดส่วนที่เหมาะสมกับสินทรัพย์ที่เป็นเงินตราต่างประเทศที่มีอยู่ ดังนั้นผลกระทบจากความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่จะเกิดขึ้นกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย จึงมีค่อนข้างน้อย

1.2) อัตราดอกเบี้ย

ฐานะการเงินของบริษัทฯ อาจได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยที่มีต่อเงินกู้ของบริษัทฯ ซึ่งบริษัทฯ ได้ทำการจัดสรรเงินกู้ทั้งในส่วนที่เป็นอัตราดอกเบี้ยคงที่และอัตราดอกเบี้ยลอยตัวในสัดส่วนที่สอดคล้องกับประเภทการลงทุนของกิจการ การติดตามแนวโน้มของอัตราดอกเบี้ยทั้งในปัจจุบันและในอนาคต และการใช้เครื่องมือทางการเงินในการบริหารเพื่อลดความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยแล้วแต่กรณี อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างของเงินกู้ให้มีอัตราดอกเบี้ยลอยตัวและอัตราดอกเบี้ยคงที่ที่เหมาะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 บริษัทฯ มีสัดส่วนอัตราดอกเบี้ยคงที่ต่ออัตราดอกเบี้ยลอยตัวอยู่ที่ประมาณร้อยละ 76 และ 24 ตามลำดับ ทำให้บริษัทฯ ลดความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยในอนาคตได้

ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้จัดให้มีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (risk management committee) ซึ่งมีการประชุมเป็นประจำทุกสองเดือนเพื่อพิจารณาระดมความคิดเห็นในการป้องกันหรือลดความเสี่ยงทางธุรกิจรวมถึงความเสี่ยงทางการเงินที่อาจเกิดขึ้น

2) ปัจจัยทางการเมืองในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

จากการที่บริษัทฯ ได้ลงทุนและดำเนินธุรกิจด้านหินในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย บริษัทฯ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญถึงความเสี่ยงทางการเมืองในประเทศที่บริษัทฯ มีเงินลงทุนอยู่ โดยมีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด ประกอบกับสาธารณรัฐอินโดนีเซียอยู่ในช่วงฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศซึ่งต้องพึ่งพาการลงทุนจากต่างประเทศ และในช่วงเวลาที่ผ่านมามีการบริหารงานของรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซียทำให้เสถียรภาพทางการเมืองของประเทศและความเชื่อมั่นของนักลงทุนต่างประเทศดีขึ้นมาก

บริษัทฯ ได้จัดให้มีการคุ้มครองเพื่อป้องกันความเสียหายต่อเงินลงทุนของบริษัทฯ จำนวน 166.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นการคุ้มครองในส่วนของเงินลงทุน เงินให้กู้ยืม และดอกเบี้ยที่บริษัทฯ ได้ลงทุนในบริษัทย่อยของบริษัทฯ ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย โดยครอบคลุมความเสียหายที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองในสาธารณรัฐอินโดนีเซียที่มีผลกระทบในทางลบต่อเงินลงทุนของบริษัทฯ อันเป็นเหตุให้บริษัทฯ ไม่สามารถดำเนินธุรกิจสาธารณรัฐอินโดนีเซียต่อไปได้

และได้มีนโยบายในการจัดทำความคุ้มครองเพิ่มเติมให้สอดคล้องกับการลงทุนในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย หากมีการลงทุนเพิ่มขึ้น

3) ปัจจัยผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

เนื่องจากการทำเหมืองถ่านหินแบบเหมืองเปิด (open pit mine) ต้องมีการเปิดหน้าดินเพื่อนำถ่านหินขึ้นมา กิจกรรมดังกล่าวก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมทางด้านภูมิทัศน์ คุณภาพน้ำ อากาศ และเสียง ซึ่งบริษัทฯ ได้ตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมดังกล่าว โดยบริษัทฯ ได้กำหนดแผนนโยบายขึ้นมาเพื่อให้ทุกหน่วยธุรกิจของบริษัทฯ ทั้งในประเทศไทยและสาธารณรัฐอินโดนีเซียรับไปดำเนินการจัดทำเป็นแผนแม่บททางด้านสิ่งแวดล้อมและฟื้นฟูสภาพเหมือง ให้อยู่บนพื้นฐานของการดำเนินธุรกิจที่สอดคล้องครบถ้วนต่อกฎหมายของทุกประเทศที่บริษัทฯ เข้าไปลงทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการคืนสภาพสู่ตามธรรมชาติให้มากที่สุด ในธุรกิจเหมืองถ่านหินและธุรกิจผลิตกระแสไฟฟ้า บริษัทฯ ให้ความสำคัญและงบประมาณการส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไข ในประเด็นปัญหาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

4.1.6 นโยบายการลงทุนของบริษัททั้งในและต่างประเทศ

บริษัทฯ ได้ตั้งเป้าหมายในการเป็นบริษัทชั้นนำด้านธุรกิจพลังงานในภูมิภาคเอเชีย บริษัทฯ จึงมุ่งเน้นการขยายการตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ โดยการเพิ่มผลิตภัณฑ์ให้มีความหลากหลาย รักษาคุณภาพของสินค้าและบริการ รวมทั้งการลงทุนในโครงการต่างๆ ที่

เกี่ยวข้องกับธุรกิจพลังงาน ทั้งนี้บริษัทฯ อยู่ในระหว่างการดำเนินงานเพื่อศึกษาความเป็นไปได้และพิจารณาการลงทุนในโครงการเหมือนถ่านหินและโรงไฟฟ้าอื่นๆ ทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะโรงไฟฟ้าที่เกี่ยวกับธุรกิจหลักของบริษัทฯ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนดำเนินการและเป้าหมายหลักขององค์กร พร้อมแสวงหาโอกาสการลงทุนอย่างต่อเนื่องในภูมิภาคเอเชีย เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นต้น และบริษัทฯ ได้มีการวางแผนและศึกษาในการลดต้นทุนในการผลิตถ่านหินจากเหมืองของบริษัทฯ ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เพื่อให้บริษัทฯ มีต้นทุนต่ำที่สามารถแข่งขันกับผู้ผลิตรายอื่นได้

โครงการลงทุนเหมือง Daning ในจีน อยู่ระหว่างก่อสร้าง และคาดว่าจะเริ่มผลิตได้ในปี 48 โดยเป็นการลงทุนผ่าน AACI ที่บ้านปูถือหุ้นอยู่ 20.96% และ AACI ลงทุนในเหมือง Daming อยู่ 56% ขณะนี้อยู่ระหว่างก่อสร้าง คาดว่าจะเริ่มผลิตถ่านหินคุณภาพสูง เชิงพาณิชย์ได้กลางปี 48 โดยมีกำลังการผลิต 4 ล้านตันต่อปี ซึ่งบ้านปูจะรับรู้เป็นส่วนแบ่งกำไรในสัดส่วน 11.73% นอกจากนี้ บริษัทยังมีแผนที่จะเข้าไปลงทุนเหมืองถ่านหิน หรือโรงไฟฟ้าพลังงานถ่านหินในประเทศจีนอีกด้วย

4.1.7 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน

1) ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เปรียบเทียบกับรอบระยะเวลาเดียวกันของปีก่อน และงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เปรียบเทียบกับงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 งบกำไรขาดทุนรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546

1.1) รายได้จากการขายรวมจำนวน 12,482 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 1,574 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 14 ซึ่งเป็นผลมาจากปริมาณที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 6 และราคาขายถ่านหินเฉลี่ยที่ปรับตัวสูงขึ้นร้อยละ 7 สัดส่วนรายได้มีดังนี้

รายได้จากการจำหน่ายถ่านหินจำนวน 12,331 ล้านบาท มีสัดส่วนคิดเป็นร้อยละ 99 ของรายได้จากการขายรวม เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 1,713 ล้านบาท หรือร้อยละ 16 โดยแยกเป็นรายได้จาก

- การขายถ่านหินจากแหล่งผลิตในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย 11,475 ล้านบาท

- การขายถ่านหินจากแหล่งผลิตในประเทศไทย 856 ล้านบาท

อนึ่ง ในไตรมาสนี้ บริษัทได้รวมปริมาณขายจากแหล่งเหมืองเชียงม่วนเข้าเป็นปริมาณการขายของบริษัทเนื่องจากบริษัทมีสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเหมืองเชียงม่วน จำกัด เกินกว่าร้อยละ 50 โดยได้ปรับตัวเลขของปีที่แล้วเพื่อให้การเปรียบเทียบอยู่บนฐานการคำนวณเดียวกัน

ด้วยแล้วรายได้จากการจำหน่ายแร่อุตสาหกรรมและบริการอื่นจำนวน 151 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 1 ของรายได้รวม

1.2) ต้นทุนขายรวม 8,878 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 793 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10 ตามสัดส่วนปริมาณการจำหน่ายถ่านหิน ที่เพิ่มสูงขึ้น นอกจากนี้การบริหารต้นทุนของเหมืองอินโดมิงโกและเหมืองโจ-รังทำให้ต้นทุนที่เพิ่มขึ้น ต่ำกว่ารายได้ที่เพิ่มขึ้น

1.3) กำไรขั้นต้นรวมจำนวน 3,604 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 781 ล้านบาท อัตราส่วนการทำกำไรขั้นต้นต่อยอดขาย (Gross Profit Margin) ในปีนี้คิดเป็นร้อยละ 29 ที่เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนที่ทำได้อัตราส่วน 26

1.4) ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารรวม 1,858 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 366 ล้านบาท คิดเป็น ร้อยละ 25 เนื่องจากปริมาณการขายที่เพิ่มขึ้นจากแหล่งถ่านหินในสาธารณรัฐอินโดนีเซียทำให้มีค่าใช้จ่ายในการขายคือค่าเรือลากจูงขนถ่ายไปยังเรือใหญ่และค่า Demurrage จากความล่าช้าของการขนถ่ายไปยังเรือใหญ่ใน สภาวะอากาศที่ไม่อำนวยของไตรมาส 4

1.5) ค่าภาคหลวงรวม 1,252 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 383 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44 โดยเป็นการเพิ่มสูงขึ้นจากปริมาณการจำหน่ายถ่านหินจากแหล่งผลิตในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และค่า Exploitation fee ของเหมืองคิทาดิน

1.6) กำไรที่ยังไม่เกิดขึ้นของหลักทรัพย์เพื่อค่าจำนวน 309 ล้านบาท เป็นผลมาจากการปรับราคาเพิ่มขึ้นของหลักทรัพย์ หุ้นทุนในความต้องการของตลาด ซึ่งมีราคาเพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน

1.7) การรับรู้กำไรของบริษัทร่วมจำนวน 573 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 121 ล้านบาท โดยเป็นการรับรู้กำไรและขาดทุนของบริษัท ไตร เอนเนอจี้ จำกัด รับรู้กำไรจำนวน 567 ล้านบาท จำแนกเป็นกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 296 ล้านบาท และกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนจำนวน 271 ล้านบาท ผลกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทร่วมอื่นจำนวน 6 ล้านบาท

1.8) ค่าใช้จ่ายทางการเงินในการไถ่ถอนหุ้นกู้จำนวน 152 ล้านบาท เป็นส่วนเกินมูลค่าจากการไถ่ถอนหุ้นกู้แปลงสภาพ ในตลาดต่างประเทศและหุ้นกู้ในประเทศ จำนวน 3.09 ล้านเหรียญสหรัฐ และจำนวน 1,960 ล้านบาท ตามลำดับ

1.9) ดอกเบี้ยจ่ายรวม 480 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อน 143 ล้านบาท หรือร้อยละ 23 จากการบริหาร ต้นทุนเงินกู้ให้ต่ำลง

1.10) กำไรสุทธิรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 จำนวน 2,046 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อน 1,212 ล้านบาท

1.11) กำไร(ขาดทุน) ต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน (EPS) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อน เท่ากับ 7.75 บาท และ 3.93 บาทต่อหุ้น ตามลำดับ

2) งบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เปรียบเทียบกับงบดุลรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545

2.1) สินทรัพย์รวมจำนวน 33,993 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 10,423 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 44 เมื่อเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยมีรายละเอียดของการเพิ่มขึ้นและลดลงที่มีสาระสำคัญดังนี้

- เงินสดและเงินฝากธนาคารจำนวน 3,211 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 847 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 36 จากการออกหุ้นกู้ เพื่อนำไปชำระคืนเงินกู้และหุ้นกู้ในประเทศที่มีดอกเบี้ยสูงกว่า และมีการจำหน่ายเงินลงทุนบางส่วน

- เงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 336 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 89 ล้านบาท จากการปรับเพิ่มมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาดจากเงินลงทุนในหลักทรัพย์

- ลูกหนี้การค้า-สุทธิจำนวน 1,055 ล้านบาท ลดลง 69 ล้านบาท จากการเก็บเงินจากลูกค้าทั้งในและต่างประเทศได้เร็วขึ้น

- สินค้าคงเหลือ-สุทธิจำนวน 851 ล้านบาท ลดลง 121 ล้านบาท จากการที่ปริมาณสต็อกถ่านหินที่ลดลง

- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นจำนวน 1,129 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 693 ล้านบาท หรือร้อยละ 159 เนื่องจากภาษีเงินได้นิติบุคคลจ่ายล่วงหน้า เงินตรงจ่ายซื้อที่ดินเพื่อการทำเหมืองของบริษัทที่อยู่ในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย และลูกหนี้อื่นๆ เพิ่มขึ้น

- เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมจำนวน 533 ล้านบาท ลดลง 981 ล้านบาท จากการจำหน่ายบริษัท บ้านปู แก๊ส เพาเวอร์ จำกัด และบริษัท ไตร เอนเนอจี้ จำกัด

- เงินลงทุนอื่นจำนวน 16,437 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 11,605 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 240 จากการปรับเพิ่มมูลค่าเงินลงทุนตามราคาตลาด

2.2) หนี้สินรวมจำนวน 11,637 ล้านบาท ลดลง 3,625 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 24 เมื่อเทียบกับ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 โดยมีรายละเอียดของการเพิ่มขึ้นและลดลงที่มีสาระสำคัญดังนี้

- เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมจากธนาคารจำนวน 1,134 ล้านบาท ลดลง 611 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 35 จากการชำระคืนเงินกู้สถาบันการเงินภายในประเทศ

- ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปีและหุ้นกู้ทั้งในและต่างประเทศได้ถอนก่อนครบกำหนดจำนวน 1,189 ล้านบาท ลดลง 709 ล้านบาท จากการคืนเงินกู้และหุ้นกู้ในประเทศก่อนกำหนดชำระ

- ดอกเบี้ยค้างจ่ายจำนวน 93 ล้านบาทลดลง 289 ล้านบาท ส่วนใหญ่มาจากการชำระหนี้ก่อนกำหนดของบริษัท ย่อยในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- ค่าภาคหลวงค้างจ่ายจำนวน 397 ล้านบาท ลดลง 154 ล้านบาท จากการจ่ายค่าภาคหลวงที่มีการตั้งสำรอง สำหรับปี พ.ศ. 2543 – พ.ศ. 2545

- เงินกู้ยืมระยะยาวจำนวน 970 ล้านบาท ลดลง 3,634 ล้านบาท จากการชำระคืนเงินกู้ทั้งในประเทศไทยและ บริษัทย่อยในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- หุ้นกู้จำนวน 6,148 ล้านบาทเพิ่มขึ้น 2,058 ล้านบาท จากการออกหุ้นกู้ในประเทศเพิ่มจำนวน 3,000 ล้านบาท และ 2,000 ล้านบาท ในปีนี้ และชำระคืนหุ้นกู้ของบริษัทย่อยในสาธารณรัฐอินโดนีเซียจำนวน 1,299 ล้านบาท และหุ้นกู้ภายในประเทศ 1,643 ล้านบาท

2.3) ส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 22,355 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 14,048 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 169 มาจากการเพิ่มทุนจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญตามใบสำคัญแสดงสิทธิและการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของ

- พนักงานจำนวน 566 ล้านบาท

- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 1,255 ล้านบาท

- ผลกำไรสุทธิสำหรับปีนี้ จำนวน 2,046 ล้านบาท

- ผลจากการปรับมูลค่าเงินลงทุนของหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาดเพิ่มขึ้นตามราคาตลาดจำนวน 11,203 ล้านบาท

- ส่วนต่างจากการแปลงค่างบการเงินของบริษัทย่อยที่แสดงเป็นเงินตราต่างประเทศเพิ่มขึ้น 122 ล้านบาท

- ค่าหุ้นรับล่วงหน้าจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของพนักงานจำนวน 53 ล้านบาท

- ส่วนของผู้ถือหุ้นลดลง จากการจ่ายเงินปันผลจำนวน 697 ล้านบาท

- การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อย 504 ล้านบาท

อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อทุน (Net debt to equity) ของบริษัทฯ ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2546 สำหรับงบการเงินรวม เท่ากับ 0.28 เท่า และสำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัทฯ เท่ากับ 0.32 เท่า ต่ำกว่า ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 ซึ่ง อยู่ที่ระดับ 1.31 เท่า และ 1.08 เท่า ตามลำดับ

งบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 เปรียบเทียบกับงวดเดียวกันของปีก่อนงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2546 บริษัทฯ มีเงินสดสุทธิเพิ่มขึ้นรวม 1,813 ล้านบาท โดยแยกเป็น

- 1) เงินสดรับจากการดำเนินงาน 2,301 ล้านบาท
- 2) เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุนจำนวนเงิน 1,017 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิจากการขายเงินลงทุนจำนวน 1,162 ล้านบาท การขายที่ดินจำนวน 898 ล้านบาท และเงินปันผลรับจำนวน 512 ล้านบาท และมีเงินสดสุทธิใช้ไปจากการลงทุนเพิ่มในบริษัทย่อยแห่งหนึ่งในสาธารณรัฐอินโดนีเซียและในสาธารณรัฐประชาชนจีนจำนวน 450 ล้านบาท และ 368 ล้านบาท ตามลำดับ อีกทั้งมีการลงทุนเพิ่มในบริษัท บีแอลซีพี เพาเวอร์ จำกัด จำนวน 542 ล้านบาท และการขายเงินลงทุนในบริษัท บ้านปู แก๊ส เพาเวอร์ จำกัด และ บริษัท ไตร เอนเนอจี้ จำกัด จำนวน 1,162 ล้านบาท ลงทุนเพิ่มในเครื่องจักรและอุปกรณ์รวมทั้งการเปิดหน้าดินเพิ่มขึ้นจำนวน 776 ล้านบาท และ 735 ล้านบาท ตามลำดับ
- 3) กิจกรรมจัดหาเงินมีเงินสดสุทธิใช้ไปจำนวน 1,504 ล้านบาท เป็นเงินรับจากการออกหุ้นกู้จำนวน 5,000 ล้านบาท และเงินกู้ที่ระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 2,836 ล้านบาท เงินรับจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญตามใบสำคัญแสดงสิทธิฯ และการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของพนักงานจำนวน 1,874 ล้านบาท ซึ่งประกอบด้วยส่วนของทุนและส่วนเกินมูลค่าหุ้นจำนวน 581 และ 1,293 ล้านบาท ตามลำดับ และมีการชำระคืนหุ้นกู้จำนวน 3,260 ล้านบาท และคืนเงินกู้ที่ระยะสั้นและระยะยาวจำนวน 7,216 ล้านบาท รวมทั้งมีการจ่ายเงินปันผลจำนวน 697 ล้านบาท

4.1.8 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับราคาหุ้น

ผลประกอบการสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2545 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายรวมจำนวน 10,909 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนจำนวน 5,494 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 101 และมีกำไรสุทธิรวมทั้งสิ้น 1,449 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนจำนวน 665 ล้านบาท การเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญนี้เนื่องมาจากการเข้าถือหุ้นโดยตรงในกลุ่มเซ็นทรัลลิงค์เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ.2545 ทั้งนี้ รายได้ในสัดส่วนร้อยละ 97 ของรายได้จากการขายรวมเป็นรายได้จากการจำหน่ายถ่านหินทั้งจากแหล่งผลิตในประเทศไทยและในสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ในวันที่ 14 มกราคม พ.ศ.2546 มีผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (BANPU-W2) ใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญใหม่ของบริษัทฯ เป็นจำนวนทั้งสิ้น 48,253,610 หน่วย คิดเป็นร้อยละ 46.05 แปลงเป็นหุ้นสามัญจำนวน 52,903,216 หุ้น โดยบริษัทฯ ได้รับเงินในครั้งนี้อีกจำนวน 1,635

ล้านบาท และในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2546 บริษัทฯ ได้ออกและเสนอขายหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือ ไม่ด้อยสิทธิ ไม่มีหลักประกัน และทยอยชำระคืนเงินต้น ให้แก่ผู้ลงทุนสถาบัน มูลค่า 3,000 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยคงที่ร้อยละ 2.95 ต่อปี โดยบริษัท ทรিসเรทติ้ง จำกัด จัดอันดับความน่าเชื่อถือของหุ้นกู้ในระดับ “A”

โดยล่าสุดคาดการณ์การรักษาระดับอัตรากำไรขั้นต้นไว้ได้ใกล้เคียง 37% ในช่วง 2547 โดยอัตรากำไรขั้นต้นใน 2547 ปรับตัวดีขึ้นมากเป็น 37% ซึ่งบ้านปูคาดว่าอัตรากำไรขั้นต้นจะคงตัวอยู่ในระดับระดับนี้ใน 2547 จากราคาถ่านหินที่จะเพิ่มขึ้นตามสัญญาใหม่ ซึ่งเราได้ปรับอัตรากำไรขั้นต้นเฉลี่ยปี 47 เป็น 35.5% จากเดิม 33%

โดยภาพรวมแล้วบ้านปูถือว่าเป็นกิจการที่มีการเติบโตสูงและหลักทรัพย์ก็มีการเติบโตสูงเช่นกัน อีกทั้งความผันผวนทางด้านราคา และอัตราผลตอบแทน ไม่มีความผันผวนตามภาวะการณ์ของตลาดหลักทรัพย์อีกด้วย

4.2 หลักทรัพย์ NPC

ชื่อบริษัท	บริษัทปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน)
ประเภทธุรกิจ	ประกอบธุรกิจหลักเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอทิลีนและโพรพิลีน
ทุนจดทะเบียน(ลบ.)	310
Par(Bt)	10
No. of shares (mn.)	310
Marketcap.(Bt. mn.)	31,000
Foreign limit/actual (%)	24.00/14.39
Free float (%)	30.48
Avg. daily turnover (ล้านบาท)	0.65
52 week Hi,Low (บาท)	150.00/69.00

ที่มา : SET Company Data

4.2.1 ความเป็นมา

บริษัทปิโตรเคมีแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) ประกอบธุรกิจหลักเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอทิลีนและโพรพิลีน ซึ่งรวมกันเรียกว่า “โอเลฟินส์” และบริการต่อเนื่อง ได้แก่ การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์พลอยได้ที่ได้จากการผลิต โอเลฟินส์ การให้บริการท่าเทียบเรือและคลัง

ผลิตภัณฑ์ การให้บริการการฝึกอบรม เป็นต้น ส่วนธุรกิจรองเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ สาธารณูปการ ซึ่ง ณ 31 ธันวาคม 2546 บริษัทมีกำลังการผลิต โอลิฟินส์รวม 564,000 - 610,800 ตัน ต่อปี โดยมีโรงโอลิฟินส์อยู่ 1 แห่ง ตั้งอยู่เลขที่ 14 ถนน ไอหนึ่ง นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ตำบล มาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

บริษัทมีบริษัทย่อย 1 บริษัท คือ บจ. ไทยแท็งก์เทอร์มินัล ซึ่งประกอบธุรกิจให้บริการท่าเทียบเรือและคลังผลิตภัณฑ์เก็บเคมีภัณฑ์เหลว น้ำมันและก๊าซ โดยมีที่ตั้งโรงงาน ณ นิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด จังหวัดระยอง

ในปี 2546 บริษัทมีรายได้หลักมาจากธุรกิจ โอลิฟินส์คิดเป็นร้อยละ 76 ของรายได้รวม โดยบริษัทมีสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์โอลิฟินส์ในระยะยาวกับบริษัทในกลุ่มปิโตรเคมีชั้นนำต่อเนื่อง ในประเทศสำหรับผลิตภัณฑ์เอทิลีนร้อยละ 54 และผลิตภัณฑ์โพรพิลีนร้อยละ 84 ของปริมาณการผลิตในปี 2546 โดยผลิตภัณฑ์เอทิลีนมีราคาซื้อขายที่อิงราคาผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติก HDPE ส่วนหนึ่งและอิงราคาผลิตภัณฑ์เอทิลีนในตลาดโลกอีกส่วนหนึ่ง ส่วนผลิตภัณฑ์โพรพิลีนมีราคาซื้อขายที่อิงราคาใน 3 ตลาดใหญ่ ได้แก่ ตลาดสหรัฐอเมริกา ตลาดยุโรป และตลาดในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนปริมาณที่เหลือขายในรูปแบบ Spot ที่อิงราคาในตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ สำหรับสัญญาซื้อขายวัตถุดิบ อันได้แก่ อีเทน โพรเพน และ LPG บริษัทได้ทำสัญญาซื้อขายวัตถุดิบระยะยาวกับ บมจ. ปตท. โดยให้ราคาของวัตถุดิบแปรผันตามราคาขายผลิตภัณฑ์โอลิฟินส์ของบริษัท (Profit Sharing) แต่ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 เป็นต้นมาบริษัทได้มีการแก้ไขสัญญาซื้อขายวัตถุดิบอีเทน โดยให้ราคาวัตถุดิบอีเทนแปรผันตามราคาผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติก HDPE สำหรับสัญญาซื้อขายผลิตภัณฑ์โพรพิลีนและวัตถุดิบโพรเพนและ LPG นั้น เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้แก้ไขสัญญาโดยให้แปรผันตามราคาผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติกโพลีโพรพิลีน (PP) โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นมา

นอกจากนี้เพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพรายได้ของบริษัท บริษัทได้มีการขยายธุรกิจไปใน ธุรกิจสาธารณูปการ ได้แก่ ไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำ รวมทั้งบริษัทยังมีการให้บริการท่าเทียบเรือและคลังผลิตภัณฑ์และธุรกิจบริการอื่นๆ ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมปิโตรเคมีชั้นนำต่อเนื่องให้สามารถดำเนินการผลิตได้อย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พร้อมกันนั้นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในการจำหน่ายและการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์โอลิฟินส์ในระยะยาว บริษัทได้ขยายธุรกิจไปสู่อุตสาหกรรมปิโตรเคมีชั้นนำในโครงการผลิตเม็ดพลาสติก HDPE ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการก่อสร้างโรงงานและคาดว่าจะสามารถผลิตเชิงพาณิชย์ได้ตั้งแต่เดือนสิงหาคม 2547 นี้

4.2.2 ลักษณะการดำเนินงาน

บริษัทเป็นผู้ดำเนินงานในธุรกิจปิโตรเคมีขั้นต้น มีโครงสร้างการดำเนินธุรกิจของบริษัทและบริษัทย่อย โดยสามารถแบ่งตามประเภทส่วนงานทางธุรกิจได้ดังนี้

1) ส่วนงานผลิตและขายเอทิลีนและโพรพิลีนและบริการต่อเนื่อง

เป็นธุรกิจหลักของบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เอทิลีน (Ethylene) และโพรพิลีน (Propylene) ซึ่งโดยรวมเรียกว่า “โอเลฟินส์ (Olefins)” โดยจำหน่ายให้แก่กลุ่มโรงงานปิโตรเคมีขั้นต่อเนื่อง เพื่อจะนำไปผลิตเป็นเม็ดพลาสติกและส่งต่อไปให้กับโรงงานแปรรูปเม็ดพลาสติกอีกลำดับหนึ่ง และบริษัทยังมีท่าเทียบเรือและคลังผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีเป็นระบบสนับสนุนความมั่นคงในการผลิต โดยเฉพาะในกรณีที่ระบบการผลิตไม่สามารถผลิตได้หรือปิดโรงงานเพื่อการซ่อมแซม ซึ่งจะเป็นช่องทางในการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี โดยไม่เพียงแต่ให้บริการภายในบริษัท แต่ยังเปิดให้บริการแก่กลุ่มโรงงานปิโตรเคมีขั้นต่อเนื่องด้วยเช่นกัน นอกจากนี้บริษัทยังเป็นผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตโอเลฟินส์ ได้แก่ ไฮโดรเจน และ มีกซ์ซี 4

2) ส่วนงานผลิตและขายสาธารณูปการ

เป็นธุรกิจรองของบริษัทที่ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์สาธารณูปการ ซึ่งประกอบด้วย ไฟฟ้า ไอน้ำ และน้ำใช้ในอุตสาหกรรม เพื่อใช้ภายในโรงโอเลฟินส์ของบริษัทและจำหน่ายแก่กลุ่มโรงงานปิโตรเคมีขั้นต่อเนื่องในเขตสัมปทานที่ได้รับอนุญาต และบริษัทอื่นในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด

3) ส่วนงานให้บริการเก็บและขนถ่ายเคมีภัณฑ์

เป็นธุรกิจของบริษัทย่อยที่ให้บริการท่าเทียบเรือขนถ่ายและคลังเก็บเคมีภัณฑ์เหลว น้ำมัน และก๊าซ อันเป็นโครงสร้างพื้นฐานของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีแก่ลูกค้าอุตสาหกรรมทั่วไปในนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด โดยได้รับสัมปทานในการให้บริการแก่โรงงานอุตสาหกรรมที่อยู่ในเขตนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุดด้วย

4.2.3 นโยบายเกี่ยวกับการบริหารและกำกับดูแลกิจการ

บริษัทให้ความสำคัญและจัดให้มีการบริหารและดำเนินงานภายใต้หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ด้วยตระหนักถึงความรับผิดชอบและหน้าที่ในการรักษาผลประโยชน์ของผู้ที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่ายอย่างเป็นธรรม อันจะส่งผลให้บริษัทสามารถเพิ่มคุณค่าในระยะยาวให้กับองค์กร และเพื่อให้การกำกับดูแลกิจการที่ดีมีผลในทางปฏิบัติอย่างแท้จริง และเกิดประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย คณะกรรมการบริษัทในการประชุมครั้งที่ 4/2546 เมื่อวันที่ 15 ตุลาคม 2546 ได้พิจารณาและเห็นชอบหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทที่ได้จัดทำขึ้นเป็นลายลักษณ์อักษร

และอนุมัติให้ประกาศใช้เป็นนโยบายโดยให้กรรมการบริษัท ผู้บริหาร และพนักงานทุกคนได้ลงนามรับทราบเพื่อแสดงถึงพันธสัญญาในการยอมรับเป็นหลักปฏิบัติต่อไป รวมทั้งยังกำหนดให้มีการพิจารณาทบทวนและปรับปรุงหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทเป็นประจำเพื่อให้มีความเหมาะสมและทันสมัยอยู่เสมอ

หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัทดังกล่าว เป็นการกำหนดหลักการและระเบียบวิธีปฏิบัติและจรรยาบรรณต่างๆ ของบริษัท รวมทั้งครอบคลุมหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีทั้ง 15 ข้อตามแนวทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งบริษัทได้ยึดถือและปฏิบัติตามในการดำเนินธุรกิจ

บริษัทมุ่งพัฒนาองค์กรและบุคลากรให้มีขีดความสามารถสูงสุด มีการบริหารจัดการที่ดี และพัฒนางานให้มีคุณภาพเป็นเลิศ เพื่อก้าวไปสู่ความเป็นผู้นำในอุตสาหกรรมปิโตรเคมีครบวงจร และเติบโตอย่างยั่งยืน ตลอดจนสร้างความสามารถในการแข่งขันและเพิ่มมูลค่าในระยะยาวให้กับกิจการ นอกจากนี้ บริษัทยังมุ่งมั่นในการเป็นองค์กรที่มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้และให้ความสำคัญกับทุกฝ่าย โดยให้ความสำคัญและรับผิดชอบต่อผู้ถือหุ้น ลูกค้า ผู้มีส่วนได้เสีย สังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมโดยรวม

4.2.4 ภาวะอุตสาหกรรมที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของบริษัทNPC

เนื่องด้วยอัตราการเติบโตของความต้องการใช้เม็ดพลาสติกภายในประเทศจะมีอัตราประมาณ 1.5-2 เท่าของอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ (ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ : GDP) ดังนั้นในช่วงที่เศรษฐกิจถดถอยหรือชะลอตัวจะส่งผลต่อความต้องการใช้เม็ดพลาสติก ในทางตรงข้ามในช่วงที่อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจเติบโต ความต้องการใช้เม็ดพลาสติกก็จะเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยในปี 2547 นี้ บริษัทคาดว่าความต้องการใช้เม็ดพลาสติกจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของกำลังการผลิต นอกจากนี้ราคาวัตถุดิบได้แก่ แนฟทา (Naphtha) ซึ่งเป็นวัตถุดิบอีกประเภทหนึ่งที่สามารถนำมาเป็นวัตถุดิบในการผลิต โอลิฟินส์ได้ปรับตัวสูงขึ้นตามราคาน้ำมันดิบเป็นผลให้ราคาผลิตภัณฑ์โอลิฟินส์และเม็ดพลาสติกคาดว่าจะคงมีราคาอยู่ในระดับสูง และบริษัทคาดว่าโรงงานผลิตเม็ดพลาสติก HDPE ของบริษัทที่จะเริ่มผลิตเชิงพาณิชย์ในเดือนสิงหาคม 2547 นี้จะได้รับประโยชน์จากช่วงขาขึ้นของวัฏจักรราคาของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในครั้งนี้

สำหรับความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในช่วงวัฏจักรขาลง บริษัทได้จัดทำสัญญาซื้อขายวัตถุดิบโอเทน ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักให้มีราคาแปรผันไปตามราคาผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติก HDPE ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่บริษัทจะเริ่มผลิตและขายในไตรมาส 2 ของปี 2547 สำหรับวัตถุดิบโพรเพนและ

LPG บริษัทได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2547 ให้แก้ไขสัญญาให้มีราคาแปรผันไปตามราคาเม็ดพลาสติกเช่นเดียวกัน โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นมา โดยคาดว่าจะทำให้บริษัทมีเสถียรภาพในการจำหน่ายมากขึ้น และทำให้ความสามารถในการทำกำไรของบริษัทไม่ผันผวนไปตามวัฏจักรของอุตสาหกรรมปิโตรเคมีมากนักจากการที่บริษัทมีความยืดหยุ่นในด้านต้นทุนการผลิตที่ผูกติดไปกับราคาผลิตภัณฑ์

นอกจากนี้บริษัทยังได้ยึดถือวินัยในด้านการเงินอย่างระมัดระวังและเคร่งครัดตลอดมา ซึ่งจะเห็นได้จากอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนที่อยู่ในระดับต่ำ ซึ่งจะเป็นการลดผลกระทบของวัฏจักรอุตสาหกรรมปิโตรเคมีในช่วงที่มีความผันผวน

4.2.5 ปัจจัยที่เป็นเครื่องชี้แนวโน้มอุตสาหกรรม

1) วัตถุดิบ

ปัจจุบันบริษัทมีสัญญาซื้อขายวัตถุดิบระยะยาวกับ บมจ. ปตท. โดยรับวัตถุดิบได้แก่ ก๊าซ อีเทน โพรเพน และ LPG มาจากโรงแยกก๊าซแห่งที่ 1 2 และ 3 ซึ่งตั้งอยู่ในจังหวัดระยอง นอกจากนี้ บมจ. ปตท. อยู่ในระหว่างดำเนินการโครงการโรงแยกก๊าซแห่งที่ 5 ที่จังหวัดระยอง เช่นเดียวกัน เพื่อรองรับความต้องการวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้นของ บมจ. ไทยโอเลฟินส์ โดย บมจ. ปตท. มีแผนที่จะจ่ายวัตถุดิบบางส่วนให้บริษัทจากโรงแยกก๊าซแห่งที่ 5 ซึ่งรับวัตถุดิบจากอ่าวไทยผ่านท่อคู่ขนาน จากการที่ บมจ. ปตท. มีโรงแยกก๊าซหลายโรงทำให้บริษัทมีปริมาณวัตถุดิบที่เพียงพออย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ราคาวัตถุดิบที่บริษัทซื้อจาก บมจ. ปตท. จะมีโครงสร้างโดยทั่วไปที่สูงกว่าค่าความร้อนซึ่ง บมจ. ปตท. จำหน่ายให้แก่ผู้ผลิตไฟฟ้า จึงถือเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับก๊าซธรรมชาติอันเป็นผลประโยชน์ร่วมกันของทั้งสองบริษัท ซึ่ง บมจ. ปตท. เห็นว่าธุรกิจปิโตรเคมีมีความสำคัญในเชิงกลยุทธ์จึงมีนโยบายที่จะสนับสนุนและส่งเสริมธุรกิจที่สร้างมูลค่าเพิ่มนี้ต่อไป

2) ปัจจัยทางการเงินจากอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย

หลังจากที่บริษัทระดมทุนจากตลาดในประเทศด้วยการออกหุ้นกู้สกุลบาทแล้ว ทำให้บริษัทมีภาระหนี้ทั้งหมดเป็นเงินบาท บริษัทจึงไม่มีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนในด้านหนี้สิน ประกอบกับหุ้นกู้เกือบทั้งหมดมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ มีเพียงบางส่วนที่ใช้อัตราดอกเบี้ยลอยตัว ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยของตลาดในประเทศที่อยู่ในระดับต่ำมาก และหุ้นกู้ดังกล่าวจะถูกชำระคืนทั้งหมดในไตรมาส 2 ปี 2547

บริษัทมีรายได้จากการขายโอเลฟินส์อิงเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ปี 2546 บริษัทมีค่าใช้จ่ายอิงเงินเหรียญสหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 67 ของรายได้ดังกล่าวข้างต้น ซึ่งเป็นค่าวัตถุดิบเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นความสามารถในการทำกำไรของบริษัทจะลดลง หากเงินบาทมีค่า

แข็งขึ้นเมื่อเทียบกับเงินเหรียญสหรัฐ บริษัทจึงได้บริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนโดยการขายเงินรายรับล่วงหน้าระยะสั้น (forward) ในจำนวนผลต่างของรายรับและรายจ่ายค่าซื้อวัตถุดิบ

4.2.6 นโยบายการลงทุนของบริษัททั้งในและต่างประเทศ

บริษัทได้ประเมินสถานการณ์ในปี 2546 ว่าสภาพตลาดโอเลฟินส์คงจะมีความผันผวนตามความเคลื่อนไหวของราคาน้ำมันและภาวะเศรษฐกิจโลก อีกทั้งเป็นการลดความเสี่ยงที่อาจส่งผลกระทบต่อการผลิต บริษัทจึงได้ปรับกลยุทธ์การจำหน่ายในประเทศให้ได้ปริมาณมากขึ้น และจัดทำสัญญาส่งออกในปริมาณที่ลดลงจากปี 2545 โดยทำสัญญาผ่านผู้ค้าสากล (International Trader) เป็นระยะเวลา 1 ปี โดยเน้นตลาดในย่านเอเชีย ซึ่งยังมีความต้องการนำเข้าโอเลฟินส์อยู่อีกมาก และในปี 2546 นี้บริษัทมีการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ในประเทศ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนกับปริมาณการส่งออก 79 : 21 สำหรับการส่งออกผลิตภัณฑ์ โอเลฟินส์ของบริษัทนั้นส่วนใหญ่ส่งไปยังประเทศอินโดนีเซียและไต้หวัน

ทั้งนี้บริษัทมีช่องทางการจำหน่ายไปยังต่างประเทศโดยผ่านคลังเก็บผลิตภัณฑ์และทำเทียบเรือของบริษัทเอง

4.2.7 การวิเคราะห์ฐานะการเงิน

ผลการดำเนินงานรวมของบริษัทและบริษัทย่อยในปี 2546 ปรากฏว่ามีรายได้รวม 15,604 ล้านบาท และมีกำไรสุทธิ 2,317 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 21 และร้อยละ 69 ตามลำดับ โดยในรอบปี 2546 ที่ผ่านมาได้มีเหตุการณ์ที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่องบการเงินกล่าวคือ บริษัทได้มีการแก้ไขสัญญาซื้อขายวัตถุดิบอีเทนกับ บมจ. ปตท. ซึ่งส่งผลให้ราคาวัตถุดิบอีเทนตามสัญญาฉบับแก้ไขสูงขึ้นประมาณร้อยละ 7 นอกจากนี้ได้ลงนามในสัญญาซื้อขายเอทิลีน (Ethylene Sales Agreement) ฉบับใหม่กับ บจ. ไทยโพลีเอททีลีน และ บมจ. ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ และยกเลิกข้อผูกพันการซื้อขายเอทิลีนกับ TPE และ TPC ตามสัญญาซื้อขายโอเลฟินส์ฉบับเดิม

โดยสัญญาซื้อขายเอทิลีนกับ บจ. ไทยโพลีเอททีลีน กำหนดราคาเอทิลีนในลักษณะการปันส่วนในผลกำไร/ขาดทุน (Profit Sharing) จากผลิตภัณฑ์เม็ดพลาสติก HDPE ทั้งนี้เพื่อให้สัญญาดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาซื้อขายวัตถุดิบอีเทนฉบับใหม่กับ บมจ. ปตท. และสอดคล้องกับสภาพตลาดในปัจจุบัน ทั้งนี้สัญญาทั้ง 2 ฉบับดังกล่าวมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2546 ในขณะที่สัญญาซื้อขายเอทิลีนกับ บมจ. ไทยพลาสติกและเคมีภัณฑ์ กำหนดราคาเอทิลีนที่อิงกับราคาตลาดสหรัฐอเมริกา และตลาดเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2546

สำหรับรายได้และกำไรสุทธิรวมของบริษัทที่เพิ่มขึ้นจากปี 2545 เนื่องจาก

1) ราคาผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ของบริษัทเพิ่มขึ้นจากปี 2545 คิดเป็นร้อยละ 19 เนื่องจากเหตุผลที่สำคัญ 2 ประการกล่าวคือ สภาวะราคาน้ำมันดิบที่ปรับตัวสูงขึ้นจากสถานการณ์สงครามระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและอิรัก ทำให้ผู้ประกอบการที่ใช้ Naphtha เป็นวัตถุดิบมีต้นทุนการผลิตสูงขึ้น และจากสภาวะอุปสงค์และอุปทานที่ไม่สมดุลกัน

2) ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ของบริษัทเพิ่มขึ้นจากปีก่อนร้อยละ 12 เนื่องจากในปี 2545 บริษัทหยุดซ่อมบำรุงรักษาโรงงานตามแผนการซ่อมบำรุงรักษาในช่วงไตรมาสแรกเป็นระยะเวลารวม 38 วัน เป็นสำคัญ

4.2.8 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับราคาหุ้น

ผลการดำเนินงานสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2546 ของบริษัทและบริษัทย่อยมีผลกำไรสุทธิ 2,317 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนที่มีผลกำไรสุทธิ 1,375 ล้านบาท อยู่ร้อยละ 69 เนื่องจาก

1) ในปี 2546 บริษัทมีรายได้จากการขายโอเลฟินส์และจำหน่ายสาธารณูปการจำนวน 14,309 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนจำนวน 2,712 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 23 อันเป็นผลมาจากปริมาณการขายโอเลฟินส์ที่เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 9 และราคาขายโอเลฟินส์เฉลี่ยเป็นสกุลเงินเหรียญสหรัฐอเมริกาที่อิงราคาตลาดโลกของบริษัทเพิ่มขึ้นร้อยละ 19 และรายได้จากการขายไฟฟ้าและไอน้ำเพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 12 เนื่องจากปริมาณการขายที่เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

2) รายได้จากการให้บริการขนถ่ายของเหลวและคลังเก็บผลิตภัณฑ์ และรายได้จากการให้บริการอื่นๆ ของบริษัทและบริษัทย่อย มีจำนวน 1,205 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 7 เนื่องจากลูกค้าของบริษัทย่อยมีการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ผ่านท่าเทียบเรือและใช้บริการคลังเก็บผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นเป็นสำคัญ

3) รายได้อื่นๆ ของบริษัทและบริษัทย่อยจำนวน 90 ล้านบาท ประกอบด้วย รายได้ดอกเบี้ยรับจากเงินลงทุนระยะสั้นจำนวน 34 ล้านบาท และรายได้อื่นอีกจำนวน 56 ล้านบาท ลดลงจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 39 เนื่องจากรายได้ดอกเบี้ยรับและกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศที่ลดลง

4) ต้นทุนขายและการให้บริการ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยมีจำนวน 12,574 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 16 เนื่องจากต้นทุนขายผลิตภัณฑ์โอเลฟินส์ที่เพิ่มขึ้นตามราคาวัตถุดิบเฉลี่ยที่สูงขึ้น จากงวดเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 14

ซึ่งเป็นผลมาจากสูตร Profit Sharing จากราคาขายเฉลี่ยผลิตภัณฑ์ที่ปรับตัวสูงขึ้นจากปีก่อน และการแก้ไขสูตรราคาวัตถุดิบอีเทนกับ บมจ. ปตท. เมื่อกลางปี 2546

โดยสรุปในปี 2546 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานก่อนส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรของบริษัทย่อยจำนวน 2,850 ล้านบาท เมื่อหักส่วนของผู้ถือหุ้นส่วนน้อยในกำไรของบริษัทย่อยจำนวน 221 ล้านบาท และภาษีเงินได้นิติบุคคล 312 ล้านบาทแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีผลกำไรสุทธิ 2,317 ล้านบาท หรือคิดเป็นผลกำไรสุทธิ 7.47 บาทต่อหุ้น

4.3 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

ชื่อบริษัท ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 ประเภทธุรกิจ ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้แก่เกษตรกร อย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านเกษตรโดยตรงและสถาบันเกษตรกร
 ที่ตั้งสำนักงาน สำนักงานใหญ่ เลขที่ 469 ถนน นครสวรรค์ เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทร (662) 280-0180, 281-7355 โทรสาร (662) 280-0442, 281-6164, 280-5320
 เว็บไซต์ <http://www.baac.or.th>

4.3.1 ความเป็นมา

เมื่อปี พ.ศ. 2490 รัฐบาลได้ตั้ง ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ขึ้น เพื่อทำหน้าที่เป็นแหล่งเงินทุนอำนวยความสะดวก แก่สหกรณ์ทั้งหลาย ที่มีอยู่ในประเทศไทยขณะนั้น ธนาคาร เพื่อการสหกรณ์ดำเนินงานให้กู้เงินแก่สหกรณ์มาจนถึง พ.ศ. 2509 รัฐบาลจึงได้พิจารณาจัดตั้ง ธนาคารขึ้นใหม่ เพื่อทำหน้าที่แทน ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ โดยมีเหตุผลดังนี้

- 1.1) ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ไม่มีอำนาจในการให้เงินกู้แก่เกษตรกร ที่ไม่ใช่สมาชิกสหกรณ์ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมาก
- 1.2) ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ไม่ได้ทำหน้าที่ในการพิจารณาคำขอกู้
- 1.3) ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ไม่ได้ทำหน้าที่ให้สินเชื่อแบบกำกับแนะนำ และยังไม่มีความชำนาญใดทำหน้าที่นี้ได้
- 1.4) การดำเนินงานและองค์การของธนาคารเพื่อการสหกรณ์ยังไม่ได้รับ การรับรองจากต่างประเทศ จึงเป็นเหตุให้ กำลังเงินธนาคารไม่เพียงพอ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว รัฐบาลจึงได้จัดตั้ง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2509 โดยให้เป็นสถาบันระดับชาติ มีฐานะเป็น รัฐวิสาหกิจ สังกัด

กระทรวงการคลัง ทำหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้แก่เกษตรกร อย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านเกษตรกร โดยตรงและสถาบันเกษตรกร

ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) มีวัตถุประสงค์ มุ่งให้ ความช่วยเหลือทางการเงิน เพื่อส่งเสริม อาชีพการเกษตรหรือการดำเนินงาน ของ เกษตรกร กลุ่ม เกษตรกร หรือสหกรณ์การเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้ เกษตรกร กลุ่มเกษตรกร หรือ สหกรณ์ การเกษตร สามารถ ประกอบอาชีพอย่างอื่น ที่เกี่ยวเนื่องในการเกษตร เพื่อเพิ่ม รายได้ ให้แก่ รอบ คร้วเกษตรกร รวมทั้งให้ บริการรับ ฝากเงิน เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไปอีกด้วย

4.3.2 ข้อมูลสลากออมทรัพย์ทวีสิน ชุด ญ

1) กำหนดจองและรับฝากเงิน

เริ่มเปิดรับจองตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2546 และเปิดรับฝากตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 หน่วยละ 500 บาท โดยไม่จำกัดจำนวน พร้อมจัดเตรียมสำเนาบัตรประชาชน และเงินสดหรือ เช็คมาในวันทีจองหรือฝากด้วย

2) หลักเกณฑ์การรับฝากเงิน

- รับฝากจากบุคคลธรรมดา และนิติบุคคล
- รับฝากเป็นหน่วยๆ ละ 500 บาท ผู้ฝากคนหนึ่งๆ จะฝากจำนวนกี่หน่วยก็ได้
- กำหนดจองตั้งแต่วันที่ 9 มิถุนายน 2546
- เปิดรับฝากตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2546

3) การออกรางวัล

- กำหนดออกรางวัล 3 เดือนต่อหนึ่งครั้ง ปีละ 4 ครั้ง รวม 3 ปี 12 ครั้ง โดยออกรางวัลทุกวันที่ 10 ของเดือนกันยายน ธันวาคม มีนาคม และมิถุนายน

- กำหนดออกรางวัลครั้งแรกวันที่ 10 กันยายน 2546 และครั้งสุดท้ายวันที่ 10 มิถุนายน 2549

- สถานที่ออกรางวัล สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร

4) ผลตอบแทน

- เมื่อฝากครบกำหนด ธนาคารจะจ่ายดอกเบี้ยหน่วยละ 5 บาท รวมทั้งคืนต้นเงิน พร้อมดอกเบี้ย เป็นเงินหน่วยละ 505 บาท

- ถอนเงินฝากก่อนครบกำหนด (20 มิถุนายน 2549) ไม่จ่ายดอกเบี้ย และถอนคืนบางส่วนไม่ได้

- 5) การรับเงินเงินรางวัล
 - รับเงินรางวัลที่สำนักงาน ธ.ก.ส. สาขาที่ฝากเงิน
- 6) การถอนเงินฝาก
 - ครบกำหนด 20 มิถุนายน 2549
 - สามารถถอนก่อนกำหนดได้หลังจากฝากครบ 3 เดือนแล้ว
 - ถอนเงินฝากก่อนครบกำหนด ไม่จ่ายดอกเบี้ย
 - ถอนคืนบางส่วนไม่ได้
 - การโอนกรรมสิทธิ์สามารถโอนกรรมสิทธิ์ได้ด้วยการส่งมอบ เว้นแต่ผู้ฝากจดแจ้งว่าจะไปดำเนินการที่ธนาคารด้วยตนเอง การจดแจ้งผู้ฝากจะต้องฝากตั้งแต่ 100,000 บาทขึ้นไป จึงมีสิทธิจดแจ้งได้
- 7) สิทธิประโยชน์ที่ได้รับจากสลากออมทรัพย์ทวีสิน
 - ได้ช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ
 - ได้ออมเงินไว้ใช้ในอนาคตอย่างปลอดภัย
 - ได้รับดอกเบี้ยเงินฝาก
 - มีสิทธิถูกรางวัล 12 ครั้งตลอดระยะเวลาการฝาก นับตั้งแต่ออกรางวัลครั้งแรก
 - ใช้เป็นหลักประกันกู้เงิน ธ.ก.ส. ได้ที่สาขาที่ฝากเงิน
 - ใช้เป็นหลักประกันในการออกหนังสือค้ำประกันจาก ธ.ก.ส. (Bank Guarantee)
 - ใช้เป็นหลักประกันของ และประกันสัญญาในงานจัดซื้อจัดจ้างของธนาคาร
 - ใช้ประกันผู้ต้องหาในชั้นสอบสวนของตำรวจและอัยการและ ประกันตัวจำเลยใน

ชั้นศาล

- 8) การประกาศผล
 - ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย AM 891 KHz
 - ทาง INTERNET <http://www.baac.or.th>
 - ขอรับใบแจ้งผลรางวัลได้ที่ ธ.ก.ส. ทุกสาขา
 - ทางโทรศัพท์หมายเลข 1900 - 1901 -98
 - ประกาศผลรางวัลทางหนังสือพิมพ์